

kring knöttinn

Hin svarti forsetin fekk ekki Coca Cola

Í Zaire halda bardagarnir millum stjórnaðherlið og uppreisnarmenn fram, og USA hefur longu veitt landinum munandi hjálp við útgerð, medisíni og mati. Ameríkanska stjórnin hefur jattað 1,3 mill. dollara, ella stívilga 70 mill. krónur í okkara peningini til hessa hjálps. Men tá ið forsetin í Zaire, Mobuto Sese Seko, um dagarnar bað umat fáa eina stórra sending av Coca Cola

við í neyðhjálpin, sögdu amerikánarar nei. «Um Mobuto vil hava Cola má hann keypa tað sjálvur eins og øll onnur», sigur ein embætismaður í Washington. Hann jattaði frásøgnini í blaðnum Washington Post um at Mobuto hevði biðið um hessa heldur løgna «neyðhjálps». Blaðið skrivir, at forsetin hevði biðið um Cola til virði av 60.000 dollara.

Sjáltsamt tiltak í USA

Ameríkanski presturin Alvin Stevens, ið er avhaldsmaður, hevur tikið eitt heldur sjáltsamt stig fyrri at steðga drykkiskapinum í bygdini Bridgeville í norður California. Hann hevur ognað sær øll húsin í bygdini við keypi, eisini einasta handilin har

á plássinum. Sola av brennivíni er vorðið bannað, og bygdafélakið hevur av presti fingið greið beskeð um, at tey verða uppsøgd í húsum sínum, um tey ikki halda uppat at drekka brennivín.

BBC fremur nýtt tiltak

Bretski útvarps- og sjónvarpsstovnurin British Broadcasting Corporation, BBC, hevur framt eitt nýtt teknískt tiltak, við duplert-stereo, ella fyra hátalarar ístaðin fyrri sum nú tveir. Sjálvt «systemið» er ikki nýtt og hevur

verið nýtt til grammofonskivur, men tað er fyrstu ferð, teir royna tað innan útvarp.

BBC kemur fyrribils í eitt ár at hava royndarsendingar við tí nýggja teknikkini, og talan verður einamest um tónleikasendingar.

600 miljónir kr. sum stuðul til Egypt

1977 kann koma at verða friðarinnar ár í Miðeystri siga teir báðir, vesturtýskir kanslarir Helmut Schmidt og Anwar al-Sadat forseti í Egypt í eini felagsfrágreiðing aftaná fundin teir nýliga hava havt í Bonn. Báðir hildu, at treytirnar fyrri at fáa í lag eina semju millum arabiska heiminn og Ísrael eru betur nú enn nakrantíð, men tað er ivingsamt um hetta kemur at verða so næsta ár.

Helmut Schmidt hevur mælt til, at samráðingarnar í Geneve verða uppafturtíknar »fyrri at

nýta teir friðarmøguleikar sum í dag finnast». Hann legði dent á, at palestinesarar og áhugamála teirra eisini vórðu tikið við á einum komandi fundi um eina friðaliga loysn í Miðeystri.

Sadat bar upp uppá mál eina felagsroynd frá arabisku oljulongdunum og vesturheiminum fyrri at hjálpa Egypt búskaðarliga. Tá ið ræðu um beinleiðis vesturtýskan stuðul til Egypt vil stýrið í Bonn í hesum ári veita Egypt ein kapitalstuðul uppá 250 miljónir markar ella út imóti 600 mill. kr. í okkara

Óførur fiskiskapur í Finnmørkini

Norsk blóð vita at siga frá »ævintýrligum» fiskiskapi í Finnmørkini hjá norskum garnaskipum, sum bert eina viku hava veitt tilsamans 18.000 kilo av toski, við meðalvekt 3 kilo.

Eisini í Lofoten hevur verið óførur fiskiskapur, og norsku fiskiferini seta só nógv gorn teir eru mentir, størstu garnabátarnir meiri enn 400 gorn. Tíverri verður nógvur fiskur fleiri dagar

gamal, av tí at teir á bátunum ikki eru forir at draga øll gornini eftir einum degi.

Á smáplássunum er hvør hjallur at kalla fullur av garnafiski, ið hongdur verður upp til turkingar fyrri síðani at verða útfluttur sum turrur fiskur einahelst til Nigeria í Afrika, sum í mong ár hevur verið høvuðsmarknaður fyrri norskum turrum fiski. Eisini saltfiskagoymslurnar eru fyltar á tremur.

Álka og lomvigi minka eisini í Noreg

Tað er ikki einans um okkara leiðir, at talið av álkum og lomvigum er støðugt minkandi, sama er í Noreg, og har umhugsu teir nú at seta forboð móti veiðu av hesum fuglasløgum. Á einum millumlanda fundi í Aberdeen nýliga varð borið uppá mál heilt at seta forboð móti at jagstra fulg, ið einans verður eitt egg og sum tí er serstakliga í vanda at verða oyddur.

Í Noreg meta teir, at har verða skotnir 40.000–50.000 lomvigar og álkur árliga fram við allari norsku strondini. Kanningar vísa at lomvigastovnurin minkar við 5% hvørt árið. Hetta vil siga tað sama sum at stovnurin kemur at minka við einum triðingi eftir bert 10 árum. Men tað er ikki einans við manna-jakstri, at lomviin minkar í stórum — og álkum eisini — dálkingin frá olju í Norðsjónum hevur sína skuld, nógvur fulgur doyrsakað av hesi dálking av havinum. Og nú verður neyvan mættar aftaná stru oljudálkingina frá Bravo-torninum í norska oljuøkinum, sum longu hótir bæði fugl og fisk.

Friður í Kina, sigur Hua Kuo-feng

Floksformaðurin í Kina, Hua Kuo-feng, hevur í samrøðu við japanskar tíðindamenn sagt at nú er friður aftur í landinum aftaná uppperðina við einkju Maos og fylgisneytarnar, hin sonevndi fyra-bólkurin. Japanskir handilsmenn hava eisini verið í Peking og har gjørt nýggjan handilssáttmála millum Japan og Kina, ein sáttmáli, ið lítið hugar Sovjet.

—Tað finst eingin vápnad mótsæða nú móti kinesisku leiðsluni, segði Hua. Hann segði eisini, at Kina hevði verið fyrri stórum figgjarligum bakkasti aftaná jarðskjálftan seinasta summer, og at námsvirkini høvdu fingið stóran skaða. Men nú er landið endurreist eisini búskaparliga.

Og Hua Kuo-feng legði aftrat. —Samsvatandi, læru Maos vilja vit sjálvir vera harrar í egna landi okkara, men tað er

skeivt at fremja ein politikk, ið er imóti friðarliga samvinnu og samhandli við onnur lond. Vit koma at flyta inn bæði útgerð og teknologi úr útlondum og hava í hyggju at gera fleiri handilssáttmálar við onnur lond.

Fyrra-bólkurin við einkju Maos, Chiang Cjing á odda, var imóti uttanríkishandli sum eitt líð í royndunum at reisa Kina búskaparliga — men nú hava vit beint fyrri hesum bólk og undirgravingarvirki hennara, endar Hua Kuo-feng.

Cuba fær kjarnorkuverk

Ameríkansku myndugleikarnir eru illa við, at Cuba ætlar sær at fáa fyrsta kjarnorkuverk sitt, skilst av frágreiðing, ið er send út í Washington. Tað er ikki tað, at Cuba kanska innan leingi verður ført at framleiða atom-bumbur, amerikanarar bera ótta

fyrri, men tí at amerikanarar halda, at teir á Cuba ikki eru forir fyrri at gera nógv góðar trygdarreglur fyrri byggjan av einum kjarnorkuverki. Sovjet hevur boðið sær at veita tekniskan stuðul til hetta verk.

Stórar hermálsliigar venjingar

Danska stjórnin hevur boað øllum londum, ið á sinni skrivuðu undir trygdarsáttmálin í Helsingfors, frá, at stórar hermálsliigar venjingar skulu fara fram har í landinum í heyst. Venjingin er nevnd »Bonded Item», og í henni koma umframt donsk herlið at luttaka eisini vesturtýsk, bretsk og amerikansk innán NATO-samgonguni. Venjingin byrjar 11. oktober og skal standa við til 18. oktober.

Norðanfyrri dansk-týska markið verða 2000 danskir og 6000 amerikanskir hermenn við í venjingini, men 17. oktober flytur nakað av herfólkunum suður um mark til Týsklands.

har venjingarnar halda fram til 21. okt. 4000 amerikanarar og 3000 vesturtýskarar taka lut í seinna parti av venjingunum umframt einir 600 danir.

Tá ið sáttmálin í Helsingfors varð gjordur millum vestur- og

eysturlond, pliktaðu hesi seg til at siga hvorum øðrum frá, tá ið hermálsliigar venjingar fóru fram. Og tað er hetta, danska stjórnin nú hevur gjørt, og sum Vesturtýskland eisini hevur gjørt fyrri sín part.

Ikki umtøktir í Paris

Bretskir bussar í tveimum hæddum eru royndir í Paris, men hava ikki fingið nakra góða móttøku. Parisarar eru ov latir at »klúgva» uppá »ovasta dekk», sum tikið verður til. Tá ið teir hava nýtt hesar bussar í franska høvuðsstaðnum hava niðaru hæddirnar aloftast verið

fyltar á tremur, meðan ovata hæddin at kalla hevur verið tøm.

Franskmenn eru sum kunnugt individualistar um ein hals, og nú hava kommunalu mynduelikarnir í býnum slept ætlanini um at seta fleiri bussar av hesum brettska slagi inn í ferðsluna.